

کاهش ۲۲/۵ درصدی

تجارت کشورهای اسلامی با صهیونیست‌ها

در دستور کار قرار گرفته تا سالانه ۶ میلیارد مترمکعب گاز بیشتری از ذخایر گازی سرزمین‌های اشغالی به مصر ارسال و روانه بازار اروپا شود.

اردن؛ وابسته به گاز وارداتی از اسرائیل

وابستگی ۹۰ درصد اردن به واردات نفت و گاز برای تامین انرژی و تولید برق، این کشور را به دیگر مقصد اصلی صادرات گاز توسط اسرائیل تبدیل کرده است. توافق اولیه میان دو دولت در سال ۲۰۱۶ شکل گرفت که براساس آن اردن به مدت ۱۵ سال در مجموع ۴۵ میلیارد متر مکعب از طریق سه خط لوله پیشنهادی دریافت خواهد کرد. در حال حاضر، از این میان تنها یک خط لوله احداث شده تا اردن از سال ۲۰۲۰ سالانه حداکثر ۳ میلیارد مترمکعب گاز از میدان لویاتان دریافت کند. حجم یادشده معادل حدود ۶۰ درصد از کل مصرف گاز اردن را تشکیل می‌دهد که به طور عمده در تولید برق به مصرف می‌رسد.

تبادل انرژی بین ترکیه و اسرائیل

بندر جیحان به عنوان نقطه انتهایی دو خط لوله باکو-تفلیس-جیحان و خط لوله کرکوک-جیحان، نقشی کلیدی در باگیری و تامین نفت خام وارداتی اسرائیل دارد. از منظر مبادلات فرآورده و سوخت نیز از سال ۲۰۱۶ و پس از برقراری مجدد روابط میان ترکیه و اسرائیل (پس از یک دوره تیرگی روابط ناشی از مناقشه بر سر مساله فلسطین) در مجموع ۲۰۰ میلیون لیتر سوخت هوایی و سوخت کشتی (معادل حدود ۲۵۰ میلیون دلار) به اسرائیل صادر و بیش از ۱۱ میلیارد لیتر گازوئیل (معادل حدود ۵ میلیارد دلار) از اسرائیل وارد شده است. مناقشه‌های مرزی میان کشورهای شرق مدیترانه بر سر تعیین تکلیف منابع گازی شرق مدیترانه، مهم‌ترین مانع بر سر پروژه صادرات گاز از طریق احداث خط لوله به بندر جیحان و عبور از زیرساخت‌های گازی ترکیه برای انتقال به خاک اروپا بوده است. لازم به ذکر است براساس آمارهای ارائه شده در مرکز آمار ترکیه و رژیم صهیونیستی، ترک‌ها صادرات خود به اسرائیل را طی سه ماه اخیر متوقف کرده‌اند.

پنهانکاری آماری به سبک صهیونیست‌ها

یکی از اتفاقات قابل تأمل در تجارت صهیونیست‌ها با کشورهای اسلامی، بعضاً سانسور این داده‌ها از سوی یکی از دو طرف است. برای مثال درحالی‌که صهیونیست‌ها امسال داده‌های مربوط به واردات از جمهوری آذربایجان را چهارمیلیون دلار اعلام کرده‌اند، داده‌های گمرک جمهوری آذربایجان این مقدار را ۱۱۳۲ میلیون دلار اظهار داشته است. براساس داده‌های کمیته دولتی گمرک جمهوری آذربایجان، حجم تجارت این کشور با اسرائیل از ژانویه تا جولای ۲۰۲۴ با ۱۱۵۰ میلیون دلار رسیده که نشان دهنده افزایش ۳۶٫۸ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته است. طی هفت ماهه امسال صادرات آذربایجان به اسرائیل در هفت ماهه نخست سال ۲۰۲۴ با رشد ۳۶٫۸ درصدی به ۱٫۱۳۲ میلیون دلار و واردات از اسرائیل نیز با ۳۱٫۱ درصد افزایش به ۱۷۷ میلیون دلار رسیده است. برخی گزارش‌های آماری غیررسمی نیز وجود دارد که نشان می‌دهد روابط رژیم صهیونیستی با برخی کشورهای اسلامی پس از ۷۰٪ افزایش یافته اما مقامات کشورها از ترس افکار عمومی داخل کشور خود، این آمارها را سانسور کرده‌اند.

توسط کشورهای اسلامی تامین می‌شود. آذربایجان و قزاقستان دو کشور اصلی تامین‌کننده نفت اسرائیل از طریق بندر جیحان ترکیه‌اند. اردن قرارداد واردات گاز به مدت ۱۵ سال با حجم ۴۵ میلیارد متر مکعب با اسرائیل منعقد کرده که ۶۰ درصد گاز این کشور را تامین می‌کند.

منفعت ۹۰ میلیارد دلاری

از صنایع گازی سرزمین‌های اشغالی

درآمد صادراتی، تنها مزیت اکتشاف و بهره‌برداری از منابع گازی سرزمین‌های اشغالی برای اسرائیل نبوده، بلکه در کاهش هزینه‌های تامین برق و کاهش هزینه‌های مصرف‌کنندگان خرد و نیز کاهش هزینه‌های آلودگی نیز موثر بوده است. طی یک دهه گذشته، مجموع عایدی حاصل از گسترش مصرف گاز در اسرائیل معادل ۹۰ میلیارد دلار بوده و درآمد صادراتی نیز دیگر عایدی حاصل از این منابع است. در سال ۲۰۲۲ معادل ۲۳ میلیارد دلار درآمد از محل صادرات گاز به اردن و مصر ایجاد شده است. جهش صادرات گاز به مصر، به عنوان مهم‌ترین گزینه پیش رو برای صادرات گاز به اروپا از طریق زیرساخت‌های LNG این کشور، پس از بی‌نتیجه ماندن تلاش‌ها برای صادرات گاز مستقیم از خط لوله EastMed و صادرات غیرمستقیم از مسیر ترکیه به شمار می‌رود.

مصر؛ نخستین شریک تجاری انرژی اسرائیل

پس از عادی سازی روابط مصر - به عنوان اولین کشور اسلامی - با اسرائیل، از سال ۲۰۰۵ و طی قرارداد ۲۰ ساله صادرات گاز این کشور به اسرائیل آغاز، اما به دنبال وقوع انقلاب سیاسی در مصر از سال ۲۰۱۲ متوقف شد. با کشف ذخایر گازی در آب‌های مدیترانه، جریان گاز در خط لوله EMG معکوس و مصر از سال ۲۰۱۹ به واردکننده گاز از اسرائیل تبدیل شد. در حال حاضر سالانه ۵ میلیارد متر مکعب گاز (معادل ۸ درصد از کل مصرف مصر) از خط لوله EMG به مصر صادر می‌شود.

با امضای تفاهنامه میان کمیسیون اروپا، رژیم صهیونیستی و مصر برای صادرات گاز به اروپا احداث خط لوله ۶۵ کیلومتری Ramat Hovav به Nitzana

کاهش ۲۲ درصدی تجارت با صهیونیست‌ها

داده‌های مرکز آمار صهیونیست‌ها نشان می‌دهد در ۸ ماهه نخست امسال ۱۲ کشور اسلامی درحالی ۵٫۶ میلیارد دلار با این رژیم تبادل تجاری داشته‌اند که این مقدار در مدت مشابه سال گذشته ۷٫۳ میلیارد دلار بوده است. براساس داده‌های مرکز آمار رژیم، تجارت کشورهای اسلامی با صهیونیست‌ها طی ۸ ماهه امسال کاهش ۲۲٫۵ درصدی داشته است. در بین کشورهای اسلامی، وضعیت برخی از کشورها بسیار قابل تأمل است. ترکیه که طی سال گذشته بالاترین حجم تجارت را با صهیونیست‌ها داشت، حالا در ماه ژوئن صادراتی به صهیونیست‌ها نداشته است. طی ۸ ماهه نخست امسال صادرات ترک‌ها با صهیونیست‌ها کاهش ۴۶ درصدی و واردات آنها نیز از رژیم کاهش ۴۷ درصدی داشته است. امارات به عنوان دومین شریک تجاری در بین کشورهای اسلامی، صادرات خود به صهیونیست‌ها را در ۸ ماهه امسال ۱۰ درصد افزایش داده اما وارداتش کاهش ۲۷ درصدی داشته است. صادرات مالزی به صهیونیست‌ها کاهش ۵۳ درصدی، سنگال کاهش ۳۵ درصدی و اردن کاهش ۱۶ درصدی داشته است. اما در بخش واردات به جز ترکیه و امارات، واردات همه این کشورها از صهیونیست‌ها در ۸ ماهه امسال افزایش یافته است.

مبادلات نفتی رژیم صهیونیستی

با کشورهای اسلامی

براساس پژوهشی که اندیشکده سولوشن انجام داده، مجموع ظرفیت پالایشی اسرائیل در دو پالایشگاه حیفا و اشدود در سرزمین‌های اشغالی معادل ۳۰۰ هزار بشکه و محل تامین خوراک آن از نفت وارداتی، عمدتاً از قزاقستان و آذربایجان است که از کشورهای عضو سازمان همکاری‌های اسلامی محسوب می‌شوند. نیجریه و گابن از اعضای اوپک، دیگر مبادی اصلی واردات نفت را تشکیل می‌دهد. در مجموع می‌توان گفت ۴۰ درصد از سبب انرژی مصرفی در اسرائیل به نفت وابسته است. با گسترش اختلافات میان دولت مرکزی و دولت محلی کردستان عراق که منجر به توقف صادرات نفت این منطقه به اسرائیل در سال گذشته شد، مصر و برزیل به مبادی وارداتی نفت اسرائیل افزوده شده است. بخش عمده واردات ۳۰۰ هزار بشکه‌ای نفت خام اسرائیل

برخلاف دوره‌های پیشین که جنایت‌های صهیونیست‌ها با سانسور رسانه‌های قدرتمند غربی و آمریکایی دور از چشم افکار عمومی می‌ماند، اما طی یک سال اخیر به کمک رسانه‌های

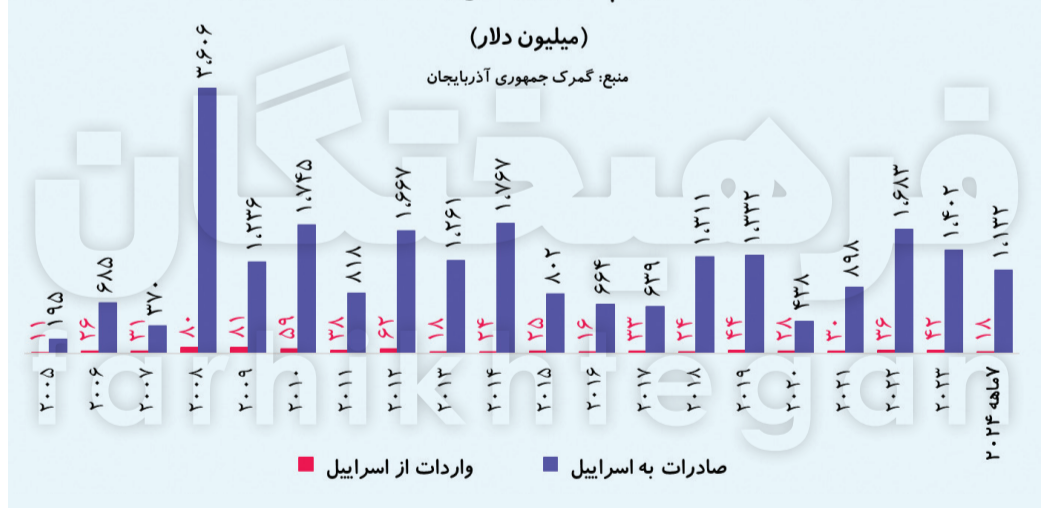
اجتماعی انتشار جنایت‌های رژیم اشغالگر قدس موجب شده افکار عمومی در کشورهای اسلامی و غیراسلامی بدون توجه به دیدگاه و ارتباطات دولت‌های خود با رژیم صهیونیستی، به شکل‌های مختلف نسبت به این جنایت‌ها واکنش نشان دهند. یکی از این واکنش‌ها، کمپین‌هایی است که برخی از کاربران عرب و مسلمان با هدف ممنوعیت خرید کالاها یا اسرائیلی شروع کردند. این کمپین‌ها به قدری اثرگذار بود که دولت‌ها مجبور شدند یا تجارت خود را با صهیونیست‌ها کاهش دهند یا اینکه برخی از آنها نیز مجبور به سانسور داده‌های رسمی تجارت با اسرائیل شدند. براساس داده‌های رسمی مرکز آمار صهیونیست‌ها، میزان تجارت این رژیم با ۱۲ کشور اسلامی با اکثریت مسلمان امسال طی ۸ ماهه نخست کاهش ۲۲٫۵ درصدی داشته است. براساس این داده‌ها، صادرات ترکیه به اسرائیل طی سه ماه اخیر و هم‌زمان با تهدید اردوغان، به صفر رسیده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد در صورت فراگیر شدن کمپین‌های مردمی، امکان قطع برخی از شریان‌های حیاتی رژیم صهیونیستی وجود دارد، به طوری که بخش مهمی از تجارت ۱۲ میلیارد دلاری رژیم صهیونیستی با کشورهای اسلامی مربوط به نفت و گاز بوده که قطع تجارت آن اثرگذاری چشمگیری روی اقتصاد و زندگی صهیونیست‌ها خواهد داشت.

تجارت ۱۲ میلیارد دلاری کشورهای اسلامی

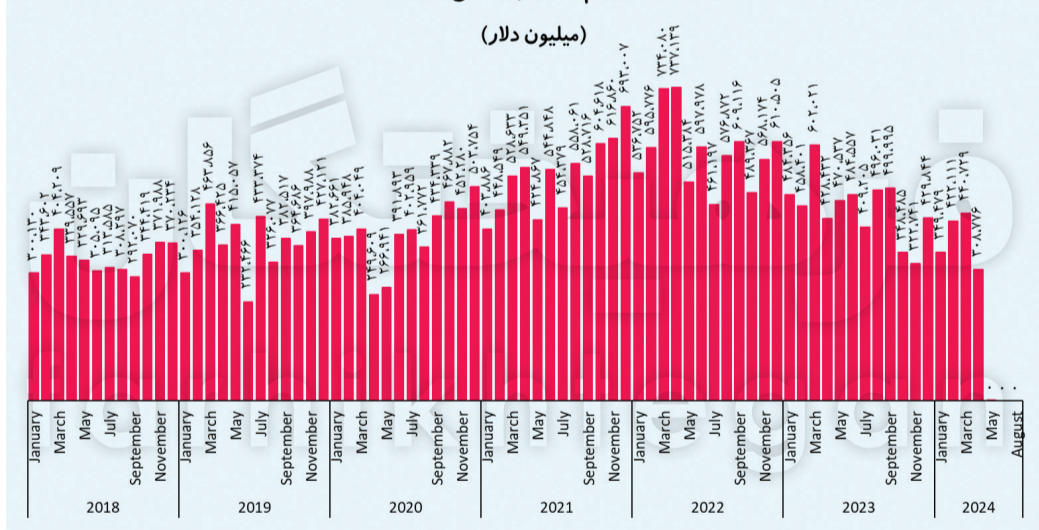
با صهیونیست‌ها

براساس آمارهای مرکز آمار رژیم صهیونیستی، مجموع تجارت این رژیم با ۱۲ کشور اسلامی یا با اکثریت جمعیت مسلمان، طی سال ۲۰۲۳ حجم واردات رژیم صهیونیستی از این کشورها حدود ۷٫۶ میلیارد دلار و حجم صادرات این رژیم به کشورهای مذکور حدود ۲٫۹ میلیارد دلار بوده است. براساس این داده‌ها، مجموع تجارت رژیم با کشورهای اسلامی طی سال گذشته ۱۰ میلیارد و ۴۸۸ میلیون دلار بوده است. اما نگاهی به داده‌های گمرک جمهوری آذربایجان هم نشان می‌دهد صهیونیست‌ها داده‌های مربوط به جمهوری آذربایجان را سانسور کرده و به جای تجارت نزدیک به ۱٫۵ میلیارد دلاری، عدد ۱۸۳ میلیون دلار را اظهار کرده‌اند، این درحالی است که براساس داده‌های گمرک جمهوری آذربایجان صادرات این کشور به رژیم صهیونیستی طی سال گذشته بیش از ۱٫۶ میلیارد دلار و واردات این کشور از صهیونیست‌ها حدود ۴۲ میلیون دلار بوده است. با این حساب، کشورهایی که در جدول این گزارش نام آنها به عنوان شریک تجاری با صهیونیست‌ها آمده، تجارتی معادل با ۱۲ میلیارد دلار در سال گذشته بین آنها و صهیونیست‌ها رد و بدل شده است. ترکیه با ۶٫۲ میلیارد دلار در رتبه اول تجارت با صهیونیست‌ها قرار داشته است. امارات با حدود ۳ میلیارد دلار و جمهوری آذربایجان با ۱٫۴ میلیارد دلار در رتبه‌های دوم و سوم بوده‌اند. اردن با ۴۸۸ میلیون دلار و مصر با ۴۴۱ میلیون دلار در رتبه‌های بعدی قرار داشته‌اند.

وضعیت تجارت رژیم صهیونیستی با جمهوری آذربایجان

وضعیت صادرات ترکیه به رژیم صهیونیستی از سال ۲۰۱۸ تا اوت ۲۰۲۴

وضعیت تجارت رژیم صهیونیستی با کشورهای اسلامی در سال ۲۰۲۳ و ۸ ماهه نخست ۲۰۲۴

کشورها	واردات		صادرات		تغییرات ۸ ماهه صادرات (درصد)	تغییرات ۸ ماهه واردات (درصد)
	۲۰۲۳	۸ ماهه ۲۰۲۴	۲۰۲۳	۸ ماهه ۲۰۲۴		
ترکیه	۴۰۸	۱۰۶۹۳	۳۰۱۱	۱۰۵۵۴	-۴۶	۴۶
ازبکستان	۶	۷	۴	۲۹	۸۴	۲۹
آذربایجان	۴	۳	۳	۱۷۹	-۱۰	۱۷۹
امارات	۲۰۳۱۶	۱۰۸۳۴	۱۰۶۷۲	۶۲۷	-۲۳	۶۲۷
اندونزی	۵۹	۳۵	۴۶	۳۷	-۲۳	۳۷
بحرین	۸	۱۰۲	۷	۱۰۳۷۱	۱۰۳۷۱	۱۰۳۷۱
اردن	۳۷۲	۲۲۸	۲۸۳	۷۶	-۱۶	۷۶
مالزی	۱۰	۴	۸	۲۵	-۵۳	۲۵
مصر	۱۸۳	۱۵۹	۱۳۴	۲۵۹	۱۹	۲۵۹
مراکش	۱۶	۱۱	۱۲	۶۳	-۱۳	۶۳
نیجریه	۶	۷	۴	۲۱	۷۷	۲۱
سنگال	۶	۳	۵	۲۲	-۳۵	۲۲
مجموع	۷۰۵۹۴	۴۰۰۹۵	۵۰۳۲۸	۲۰۸۹۴	-۲۳	۲۰۸۹۴

منبع: مرکز آمار رژیم صهیونیستی

توضیح: اگر داده‌های گمرک جمهوری آذربایجان را مدنظر قرار دهیم، تجارت کشورهای اسلامی با رژیم صهیونیستی طی سال گذشته به حدود ۱۲ میلیارد دلار می‌رسد

اقتصاد

پنجشنبه ۱۲ مهر ۱۴۰۳

شماره ۴۲۴۳

FARHIKHTEGANDAILY.COM

FARHIKHTEGANONLINE

مدیرمسئول:

محمد امین ایمانجانی

قائم‌مقام مدیرمسئول:

مسعود فروغی

سردبیر:

محمد زعیب‌زاده

تلفن و فکس:

۰۲۱) ۶۲۹۹۹۴۹۵

کدپستی:

۱۱۳۵۳۳۸۱۶

چاپ:

چاپخانه دانشگاه آزاد اسلامی

نشانی:

خیابان حافظ، پایین‌تر از جمهوری

روبه‌روی ساختمان بورس

ساختمان فرهیختگان، طبقه سوم